

**Verkiezingen
15 maart 2017**

Perspectief op goed pensioen

We hebben pensioen samen goed geregeld in Nederland. Tegelijkertijd verandert de wereld om ons heen. Daarom ziet de Pensioenfederatie noodzaak én mogelijkheden om het pensioenstelsel te moderniseren. Mensen worden steeds ouder, de financiële markten zijn grillig en de arbeidsmarkt verandert. Er is behoefte aan een pensioenstelsel waar mensen vertrouwen in kunnen hebben. Het pensioenstelsel moet beter aansluiten bij de wensen van de moderne samenleving en de dynamische arbeidsmarkt, waarin mensen steeds vaker wisselen tussen werkgevers en tussen werknemerschap en zelfstandigheid.

Onze visie

Een goed pensioen is essentieel voor alle werkende Nederlanders. Dat zoveel mogelijk Nederlanders een goed pensioen hebben en zelf in hun oude dag voorzien, is uiteraard ook van belang voor de overheid. Verder vervullen pensioenfondsen als institutionele belegger een belangrijke economische en maatschappelijke rol.

Dat het pensioenstelsel aan de veranderende samenleving moet worden aangepast, is evident. Dit kan mét behoud van de kernwaarden risicodeling, collectiviteit en verplichtstelling die elkaar onderling versterken en nodig zijn voor een goed pensioen. Zo draagt de verplichtstelling bij aan het bijeen houden van collectiviteit en het voorkomen van concurrentie op arbeidsvoorwaarden. Zeker in tijden van transitie is dat een belangrijke pijler van het stelsel.

De overgang naar een pensioencontract met risicodeling en een lagere rentegevoeligheid moet leiden tot een grotere kans op een geïndexeerd pensioen voor deelnemers én stabiele premies. Bij dit contract hoort een eenvoudig, arbeidsvormneutraal fiscaal kader dat *iedereen* in staat stelt om een goed pensioen op te bouwen.

Onze vijf stappen voor vernieuwing

1. *Een innovatief pensioencontract voor de hedendaagse samenleving en haar uitdagingen*

Pensioen wordt persoonlijker en begrijpelijker voor de deelnemer om het vertrouwen te vergroten. Risicodeling en collectiviteit blijven belangrijke kernwaarden van het nieuwe stelsel. We willen geen individualisering van het stelsel.

Een alternatief voor de huidige uitkeringsovereenkomst wordt toegevoegd aan het keuzepalet van contractspartijen om de arbeidsvoorwaarde pensioen optimaal vorm te geven. Daarmee worden de mogelijkheden vergroot om een goed pensioenresultaat te realiseren en het hoofd te bieden aan de uitdagingen van vandaag en morgen.

2. *Een eenvoudig arbeidsvormneutraal fiscaal pensioenkader*

Een eenvoudig arbeidsvormneutraal fiscaal pensioenkader geeft iedereen dezelfde kansen op een goed pensioen (ongeacht of iemand nu in loondienst of zelfstandig ondernemer is). Het opbouwpercentage is niet langer leidend in de fiscaliteit, maar de pensioenpremie wordt fiscaal gemaximeerd. Een arbeidsvormneutraal kader helpt ook ZZP'ers bij het opbouwen van een adequaat pensioen.

De mogelijkheden om een adequaat pensioen op te bouwen vereisen dat de fiscale ruimte gelijke tred houdt met de huidige fiscale facilitering. De fiscale ruimte voor pensioenopbouw is in het recente verleden fors versoberd. Het idee van (te) riant pensioenen wordt inmiddels weerlegd door de realiteit. Een verdere versobering is ongewenst en leidt op den duur tot een terugval in inkomen, zowel op microniveau (de deelnemer) alsook op macroniveau (de BV Nederland). De grenzen om de schaar in pensioenopbouw te zetten zijn bereikt.

3. **Een zorgvuldige en eerlijke transitie bij de afschaffing van de doorsneesystematiek en de overgang naar een ander pensioencontract**

De transitie naar een nieuw pensioencontract moet eerlijk, transparant en evenwichtig zijn voor alle deelnemers. De kosten mogen niet eenzijdig bij bepaalde groepen of generaties terecht komen. Bij de hervorming van het pensioenstelsel is het onze taak om zuinig te zijn op de al opgebouwde pensioenen van mensen. Pensioen is een belangrijke bron van (uitgesteld) inkomen; aantasting hiervan raakt huishoudens direct in de portemonnee. Zorgvuldigheid gaat hier voor snelheid. Tegelijk vragen de wijzigingen in de demografie, arbeidsmarkt en onstuimige financiële markten wel degelijk om veranderingen. Sociale partners, pensioensector en overheid moeten het gaspedaal indrukken, maar niet roekeloos rijden.

4. **Meer ruimte voor keuzes**

Maatwerk en eigen keuzes zijn bij veel pensioenregelingen nu al mogelijk. Zo kan men vaak nabestaandenpensioen uitruilen met ouderdomspensioen, kiezen voor een hoger pensioen in de eerste jaren en daarna wat minder, eerder of later met pensioen of met deeltijdpensioen. Het kan vaak allemaal.

Het keuzemenu kan worden uitgebreid met de mogelijkheid om *op pensioendatum* een deel van het pensioen in één keer uitgekeerd te krijgen.

De Pensioenfederatie wil daarom een (wettelijk begrensde) eenmalige uitkering ineens op pensioendatum introduceren. Op de pensioendatum hebben mensen goed inzicht in hun totale financiële situatie. Door de eenmalige uitkering qua omvang te koppelen aan de reeds bestaande hoog-laagconstructie, kan worden aangehaakt bij de bestaande maatschappelijk geaccepteerde hoogte van een dergelijke uitkering. Het is immers niet de bedoeling dat meer keuzevrijheid uiteindelijk leidt tot een onverantwoorde daling van de oudedagsvoorziening die mensen levenslang genieten.

Het inzetten van pensioengeld *tijdens de opbouwfase* vinden wij onverstandig. Ten eerste brengt dit een fors prijskaartje voor de deelnemers met zich mee. Door tijdelijk geen pensioen op te bouwen of pensioen vroegtijdig te onttrekken, kan het pensioenvermogen niet renderen. De gevolgen voor het pensioenresultaat zijn aanzienlijk, de baten voor de korte termijn zijn beperkt en de langetermijngevolgen zijn voor velen niet te overzien. Een adequaat pensioen komt in het geding en het bevordert juist een (te) hoge hypotheek.

5. Efficiënte routes voor schaalvergroting, ook voor verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen

De consolidatie van pensioenfondsen is onontkoombaar. Deze ontwikkeling heeft een aantal oorzaken, zoals een toegenomen afhankelijkheid van de financiële markten, strengere wet- en regelgeving (bijvoorbeeld op het terrein van de governance), de wens de kosten verder te verlagen, de afname van het deelnemersbestand, de omvang van het beheerd vermogen of het sluiten van het fonds voor nieuwe instroom van deelnemers.

Verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen ondervinden in gelijke mate de bovengenoemde gevolgen als andere pensioenfondsen. Echter, de huidige Wet algemeen pensioenfonds staat niet open voor verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen. Voor veel bedrijfstakpensioenfondsen is fusie de meest voor de hand liggende stap om de geschetste ontwikkelingen in het belang van hun deelnemers het hoofd te kunnen bieden. In de huidige omstandigheden zijn fusievoornemens van verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen niet uitvoerbaar als er een groot verschil zit tussen hun dekkingsgraden.

Om dit vlot te trekken wil de Pensioenfederatie ringfencing (aanhouden van gescheiden vermogens) ook voor verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen mogelijk maken, zodat deelnemers de voordelen van schaalvergroting en verdere kostenefficiëncy genieten.

Nadere informatie

Voor vragen of meer informatie over dit onderwerp kunt u contact opnemen met Richard Pauw, via 06 50489442 of pauw@pensioenfederatie.nl